

ANALISIS PERUNTUKAN ORANG MELAYU DALAM PERLEMBAGAAN PERSEKUTUAN MALAYSIA DALAM KONTEKS HUBUNGAN ETNIK

NAZRI MUSLIM

Universiti Kebangsaan Malaysia
nazrim@ukm.my

JAMSARI ALIAS

Universiti Kebangsaan Malaysia
jamsari@ukm.my

WAN ZULKIFLI WAN HASSAN

Universiti Kebangsaan Malaysia
wanzul_diklah@yahoo.com

AZIZI UMAR

Universiti Kebangsaan Malaysia
azizi_umar@ukm.my

NASRUDDIN YUNOS

Universiti Kebangsaan Malaysia
nasrudin@ukm.my

ABSTRAK

Perbincangan artikel ini menjurus kepada peruntukan yang terdapat dalam Perlembagaan Persekutuan Malaysia yang berkaitan orang Melayu seperti kedudukan istimewa orang Melayu, tanah rizab Melayu, Rejimen Askar Melayu di Raja dan persempadanan kawasan pilihan raya. Metodologi kajian adalah menggunakan kaedah analisis kandungan dengan melihat kepada dokumen yang berkaitan dengan perlembagaan. Analisis menunjukkan peruntukan orang Melayu bukan sahaja setakat dalam Perkara 153, tetapi juga terangkum dalam Perkara 8(5)(f), Perkara 89 dan 90 dan Jadual Ketiga belas tentang persempadanan kawasan pilihan raya. Hal ini menunjukkan kedudukan orang Melayu dilindungi oleh Perlembagaan Persekutuan Malaysia dan mempunyai kedudukan istimewa berbanding etnik lain di Malaysia.

Kata Kunci: Melayu; Perlembagaan Persekutuan; Perkara 153; Tanah Rizab Melayu; etnik

ANALYSIS OF PROVISIONS OF MALAY IN THE MALAYSIAN FEDERAL CONSTITUTION IN THE CONTEXT OF ETHNIC RELATIONS

ABSTRACT

This article will focus on provisions in the Malaysian Federal Constitution related to the Malays comprising of Malay special position, Malay reservation land, Royal Malay Regiment and delimitation of constituencies. This research implements content analysis

methodology in looking into documents related to the constitution. The analysis shows that the position of the Malays in the constitution, not only within Article 153, but also included in Article 8(5)(f), 89 and 90, and in the Thirteenth Schedule of the delimitation of constituencies. All of these signify that the Malays in the Federal constitution hold special positions and upholding special status compared to other ethnics.

Keywords: Malay; Federal Constitution; Article 153; Malay Rizab Land; ethnic

PENGENALAN

Artikel ini menyentuh tentang peruntukan orang Melayu dalam Perlembagaan Persekutuan dengan melakukan kaedah kajian secara analisis kandungan. Fokus perbincangan menjurus kepada definisi, unsur tradisi dan implikasi peruntukan orang Melayu dalam Perlembagaan. Tajuk ini penting dibincangkan kerana kerap dipolemikkan oleh sebilangan masyarakat Malaysia. Hal ini berlaku kerana orang Melayu dalam Perlembagaan khususnya yang melibatkan kedudukan istimewa orang Melayu sering kali bangkit dan dibangkitkan oleh pelbagai pihak bermula dari penggubalan Perlembagaan sehingga ke hari ini. Perkara ini umpama tiada penghujung ditambah lagi dengan kemunculan generasi baru selepas merdeka yang dikatakan tidak memahami persoalan ini dan menganggapnya sebagai sesuatu yang tidak lagi relevan.

Persepsi sebahagian masyarakat bukan Melayu yang menganggap kedudukan istimewa orang Melayu ini adalah sebagai sesuatu yang dikaitkan dengan kewarganegaraan yang diberikan kepada mereka yang pada masa itu terdiri daripada imigran. Itu sebabnya generasi bukan Melayu sekarang menganggapnya sebagai sesuatu yang sudah berlalu. Mereka tidak nampak kenapa ia masih perlu dibangkitkan kerana bagi mereka kewarganegaraan adalah sesuatu yang diberikan secara automatik. Mereka berpendapat kompromi ini terikat kepada masa tertentu dan tidak lagi relevan (Zainal Kling, 2008). Orang Melayu menganggap peruntukan sedemikian sebagai sesuatu yang suci, manakala bagi sesetengah orang bukan Melayu mempersoalkan sama ada peruntukan tersebut adalah berkaitan dan mengikat sehingga ke hari ini (Just Faaland, Jack Parkinson & Rais Saniman, 2002).

Kedudukan dan pelaksanaan keistimewaan orang Melayu dalam Perlembagaan Persekutuan tidak pernah sunyi daripada kritikan dan persoalan kerana etnik bukan Melayu berasa bahawa unsur-unsur tradisi ini menjadikan sistem yang ada tidak demokratik. Persoalan dan polemik tentang unsur-unsur tradisi sering kali timbul dan ditimbulkan. Menurut Faridah Jalil (2007), pertentangan berhubung dengan peruntukan kedudukan istimewa orang Melayu adalah merupakan perbincangan yang sering mengalami pasang surut. Konsep persamaan yang dipelopori di bawah slogan *Malaysian Malaysia* ditujukan ke arah pembasmian apa yang dikatakan diskriminasi dan layanan tidak adil hasil daripada penggunaan Perkara 153, akan tetapi orang Melayu merasa tidak senang, tergugat dan telah melihat slogan ini sebagai satu percubaan untuk mempersoal dan mengurangkan kedudukan mereka yang akhirnya membawa kepada pemisahan Singapura dari Malaysia pada tahun 1965 (Mohd Salleh Abas, 1985). Yang berjalan lancar ialah proses kerakyatan melalui prinsip *jus soli* manakala syarat-syarat bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan dan kedudukan orang Melayu masih dicabar dan digugat dari semasa ke semasa, walhal perkara ini telah dipersetujui oleh orang bukan Melayu dan diterapkan ke dalam perlembagaan yang menjadi undang-undang utama seluruh rakyat Malaysia (INTAN, 1980).

KAJIAN LITERATUR

Kajian mengenai kedudukan istimewa orang Melayu juga telah disentuh oleh beberapa pengkaji. Antaranya kajian Ratnam (1969) berkisar tentang penerimaan orang Melayu dan bukan Melayu terhadap kedudukan istimewa orang Melayu. Beliau berpandangan, orang Melayu bersetuju mengenai perkara ini dalam meningkatkan taraf hidup mereka berbanding etnik lain. Manakala pandangan orang bukan Melayu terbahagi kepada dua iaitu yang bersikap sederhana iaitu bersedia menerima pendapat bahawa orang Melayu wajar diberi keistimewaan sehingga terdapat tempoh mereka boleh bersaing tanpa sebarang bantuan. Kedua, mereka yang cenderung menolak seluruh gagasan keistimewaan kerana bertentangan dengan dasar-dasar demokrasi.

Mohamed Suffian Hashim (1987) menganggap bahawa perkara 153 bukanlah bertujuan hendak menahan kemajuan orang bukan Melayu, tetapi ia dibuat demikian dengan tujuan bagi menjamin kemajuan kaum bumiputera dan mereka tidak boleh dipersalahkan kerana masih kurang maju dalam bidang pelajaran, sosial dan ekonomi. Para pemimpin kaum bukan bumiputera telah bersetuju dengan peruntukan ini sebagai membalas pemberian syarat-syarat kewarganegaraan yang longgar dan syarat yang demikian membolehkan mereka menjadi warganegara dengan satu coretan pena sahaja. Perbincangan beliau menjurus kepada perbahasan kenapa perkara ini diterima dalam perlembagaan.

Hashim Yeop Sani (1973) bersetuju dengan pandangan yang diberikan oleh Suruhanjaya Reid mengenai kedudukan istimewa orang Melayu iaitu ia adalah penerusan perjanjian-perjanjian awal yang telah dibuat antara negeri-negeri Melayu dengan penjajah Inggeris. Mohd Salleh Abas (1985) menjelaskan kedudukan istimewa orang Melayu termasuklah perjawatan dalam perkhidmatan awam, pemberian biasiswa dan bantuan atau lain-lain kemudahan pelajaran dan permit serta lesen yang diperlukan untuk perniagaan dan perdagangan. Termasuk juga dalam kedudukan istimewa ini ialah Perkara 89 dan 90 berhubung tanah rizab Melayu dan kemasukan perkhidmatan oleh orang Melayu ke dalam Rejimen Askar Melayu di-Raja oleh Perkara 8(5). Menurut beliau lagi, kedudukan istimewa ini tidak mutlak, tetapi diseimbangkan dengan kepentingan sah lain-lain kaum.

Perkara ini juga telah disentuh oleh Milne dan Mauzy (1992) yang memperjelaskan ia adalah satu tawar menawar antara orang Melayu dan bukan Melayu dan tempoh pelaksanaan kedudukan istimewa orang Melayu ini. Situasi ini menggambarkan bahawa suatu keadilan jangka pendek yang samar-samar antara tuntutan pelbagai kaum itu sebenarnya telah tercapai. Pandangan Milne dan Mauzy ini menunjukkan bahawa Perkara 153 ini disepakati semasa menggubal perlembagaan dan sukar ditentukan penerimaannya oleh orang bukan Melayu dalam jangka panjang. Namun pandangan Milne dan Mauzy yang mengatakan bahawa ia adalah satu tawar menawar antara Melayu dan bukan Melayu disangkal oleh Ramlah Adam.

Menurut Ramlah Adam (2004), sebenarnya orang Melayu tidak mendapat apa-apa ganti rugi daripada tolak ansur tersebut. Kedudukan istimewa orang Melayu bukanlah suatu peruntukan baharu dalam pentadbiran British. Peruntukan ini telah ada dalam Perjanjian Persekutuan 1948 di bawah tanggungan Pesuruhjaya Tinggi. Dalam Bahagian III, Kuasa Memerintah Persekutuan, Fasal 19(c) adalah menjadi tugas Pesuruhjaya Tinggi British untuk menjaga segala keselamatan keadaan orang Melayu yang khas. Suruhanjaya Reid hanya meneruskan untuk 15 tahun selepas merdeka.

Harding (1969) yang menyentuh mengenai Perkara 153 iaitu kedudukan istimewa orang Melayu menjelaskan ia adalah sesuatu yang agak berlainan dalam sesebuah perlembagaan. Perlembagaan Persekutuan tidak melindungi hak minoriti tetapi hak majoriti. Bagaimanapun persoalan ini boleh berjalan dalam rangka perlembagaan Malaysia dan konsep diskriminasi boleh disesuaikan dengan konsep kesamarataan yang merupakan konsep asas dalam undang-undang perlembagaan.

Wan Mohd Nor Wan Daud (2001) turut membincangkan aspek ini dengan mengatakan bahawa hak istimewa ini adalah sesuatu yang adil kepada orang Melayu kerana empat sebab iaitu memberi peranan watak dan keperibadian, menubuhkan tamadun antarabangsa, mempertahankan tanah air ini dari ancaman luar dan penjajah dan bersikap berlapang dada dan muhibah. Bagi Joseph M. Fernando (2002), peruntukan kedudukan istimewa orang Melayu menimbulkan masalah dalam perbincangan Jawatankuasa Kerja Parti Perikatan. Ini kerana Perikatan diminta agar kedudukan istimewa ini dikaji semula selepas 15 tahun, tetapi pemimpin UMNO tidak bersetuju kerana akan dipertikaikan oleh orang Melayu.

Kajian yang dibuat oleh Rosfazila Abd. Rahman dan Ayu Nor Azilah Mohamad (2007) pula menunjukkan tahap pengetahuan orang Melayu terhadap hak istimewa mereka dalam perlembagaan adalah baik (97%), dan tahap pemahaman mereka terhadap hak istimewa masih rendah (62.5%). Walaupun kajian ini dibuat secara kuantitatif, namun tidak menyeluruh sifatnya kerana bilangan responden yang sedikit dan terdiri dari orang Melayu sahaja. Kajian ini juga cuba membuat pembaharuan dalam kajian-kajian mengenai perlembagaan apabila menggunakan soal selidik dan satu permulaan yang baik.

Dalam buku Modul Hubungan Etnik (2007) yang dijadikan teks wajib bagi pelajar IPTA turut menjelaskan mengenai peruntukan agama Islam dan kedudukan istimewa orang Melayu. Kaedah yang sama juga dibuat oleh Mansor Mohd Noor, Abdul Rahman Abdul Aziz dan Mohamad Ainuddin Iskandar Lee (2006) turut menyentuh mengenai peruntukan agama Islam dan kedudukan istimewa orang Melayu. Perbincangan mengenai perkara tersebut lebih menjurus kepada rasionalnya agama Islam dijadikan agama persekutuan kerana Islam telah bertapak lama di Tanah Melayu, banyak mempengaruhi cara hidup dan pemikiran orang Melayu sehingga sekarang berbanding agama lain, semasa penjajah, kedudukan agama Islam tidak diganggu dan menyerahkan urusan agama Islam kepada Raja-Raja Melayu, sesuai juga dengan takrifan Melayu dalam perlembagaan dan merujuk kepada perjanjian antara Raja-Raja Melayu dengan British iaitu Raja-Raja Melayu mesti menerima nasihat British dalam pentadbiran negeri kecuali adat istiadat Melayu dan agama Islam.

Manakala perbincangan mengenai kedudukan istimewa orang Melayu pula dengan melihat rasionalnya orang Melayu mendapat kedudukan istimewa kerana ini adalah satu persetujuan antara orang Melayu dan bukan Melayu di mana orang bukan Melayu mendapat kewarganegaraan secara *jus soli* dan orang Melayu mendapat kedudukan istimewa, bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan dan Islam sebagai agama persekutuan serta berdasarkan statistik, ternyata orang Melayu masih jauh ketinggalan dalam perkhidmatan awam, ekonomi dan pendidikan. Buku ini menyimpulkan bahawa menghormati hak dan kepentingan setiap golongan etnik di Malaysia seperti mana yang termaktub dalam Perlembagaan Persekutuan sangat perlu dihayati bersama agar dapat menghindarkan sebarang konflik yang wujud.

Menurut Shad Salem Faruqi (2003), kedudukan istimewa orang Melayu ini meliputi Perkara 153, Perkara 80 dan 90, Perkara 8(5), persempadanan kawasan pilihan raya dalam Jadual Ketiga belas yang memberi kelebihan politik kepada pengundi Melayu luar bandar dan peruntukan di bawah Undang-Undang Tubuh setiap negeri kecuali Pulau Pinang, Sabah, Sarawak dan Melaka yang memperuntukkan bahawa Menteri Besar dan Setiausaha Kerajaan Negeri mestilah orang Melayu. Pandangan Shad Salem Faruqi ini merujuk kepada perkara yang termaktub dalam Perlembagaan Persekutuan Malaysia dan Undang-Undang Tubuh kerajaan negeri-negeri.

Menurut Just Faaland, Jack Parkinson dan Rais Saniman (2002), kedudukan ini merujuk kepada Perkara 3, Perkara 32, Perkara 89, Perkara 90, Perkara 152 dan Perkara 153. Bagi Abdul Aziz Bari (2001), orang Melayu dalam Perlembagaan merujuk kepada kesultanan Melayu, bahasa, kedudukan istimewa orang Melayu, Islam, kawasan persempadanan pilihan raya dan perlantikan Menteri Besar bagi negeri yang beraja. Ternyata daripada perbincangan di atas, kedudukan istimewa orang Melayu itu dipersetujui terangkum dalam Perkara 153,

Perkara 89 dan 90, Perkara 8(5) dan Jadual Ketiga belas. Oleh itu, dalam artikel ini, peruntukan istimewa orang Melayu hanya membincangkan tentang Perkara 153, Perkara 89 dan 90, Perkara 8(5)(f) dan Jadual Ketiga belas tentang persempadanan kawasan pilihan raya.

METODOLOGI KAJIAN

Kajian ini berbentuk analisis kandungan dengan melihat dokumen yang berkaitan dengan Perlembagaan Persekutuan. Dokumen ini seterusnya akan dianalisis untuk mengkaji implikasi peruntukan orang Melayu dalam Perlembagaan Persekutuan dalam konteks hubungan etnik di Malaysia.

DEFINISI MELAYU DALAM PERLEMBAGAAN PERSEKUTUAN

Takrif Melayu itu sangat luas dan jika diambil dalam pengertian sejarah dan sosiobudaya, Melayu itu meliputi mereka yang mendiami kepulauan Melayu. Walaupun terdapat pelbagai suku bangsa, bahasa dan loghat, namun ahli-ahli bahasa dan budaya menganggap mereka sebagai satu kumpulan yang sama iaitu keturunan Melayu (Syed Husin Ali, 2008). Jika merujuk kepada Perlembagaan Persekutuan Malaysia, orang Melayu ditakrifkan dalam Perkara 160(2) sebagai seseorang yang beragama Islam, lazimnya bertutur dalam Bahasa Melayu, mengamalkan adat istiadat Melayu dan beragama Islam

- (a) Lahir sebelum Hari Merdeka di Persekutuan atau di Singapura atau ibu atau bapanya telah lahir di Persekutuan atau di Singapura atau pada hari Merdeka itu ia adalah berdomisil di Persekutuan atau di Singapura atau
- (b) Ia adalah keturunan seseorang yang tersebut.

Di samping Perkara 160(2), Melayu turut ditakrifkan di bawah Perkara 89(6) yang menjelaskan bahawa Melayu termasuklah seseorang yang disifatkan sebagai seorang Melayu bagi maksud merizabkan tanah di bawah undang-undang bagi negeri di mana ia bermastautin. Terdapat beberapa perkara yang boleh dibincangkan dalam peruntukan di atas. Pertama, untuk menjadi seorang Melayu bagi maksud Perlembagaan tidaklah semestinya seseorang itu berketurunan Melayu. Seorang India boleh dianggap sebagai Melayu sekiranya ia menganut agama Islam, menjadi kelazimannya bertutur dalam bahasa Melayu dan mengamalkan adat Melayu. Sebaliknya, walaupun ia seorang Melayu jati dari keturunan Melayu sekalipun, bagi maksud perlembagaan ia bukan Melayu jika tidak beragama Islam atau keluar dari agama Islam (Mohamed Suffian Hashim, 1987).

Kedua, untuk menjadi seorang Melayu bagi maksud Perlembagaan, seseorang mestilah mempunyai perhubungan dengan Persekutuan Tanah Melayu atau Singapura. Oleh itu, seorang warga Indonesia yang menganut agama Islam, kebiasaannya bertutur dalam bahasa Melayu dan mengamalkan adat Melayu, bukanlah seorang Melayu bagi maksud perlembagaan jika ia dilahirkan sebelum Hari Merdeka di Persekutuan atau Singapura atau ia keturunan seseorang yang tersebut (Perkara 160(2) (6) Perlembagaan Persekutuan).

Namun yang utama ialah faktor Islam itu telah disepakati dalam memberi takrif Melayu. Faktor Islam ini lebih mudah untuk membezakan seseorang itu berketurunan Melayu atau tidak berbanding dengan fasih bertutur dalam bahasa Melayu dan mengamalkan adat Melayu. Hal ini kerana adat Melayu telah banyak mengalami perubahan kesan daripada asimilasi antara pelbagai etnik yang terdapat di nagara ini. Oleh itu penggunaan istilah adat Melayu itu sendiri menimbulkan kekaburan dan sukar untuk dijustifikasikan. Berdasarkan maksud ini, sesiapa sahaja boleh menjadi orang Melayu jika seseorang itu beragama Islam, bertutur dalam bahasa Melayu dan mengamalkan adat Melayu.

UNSUR-UNSUR TRADISI DALAM PERLEMBAGAAN PERSEKUTUAN

Perkataan tradisi mempunyai pelbagai makna, namun pada amnya, tradisi bermakna pemindahan dan kesinambungan daripada satu generasi kepada generasi yang lain. Hal ini menggambarkan tradisi mencerminkan sejarah, budaya dan fahaman sesuatu bangsa dan masyarakat itu (Abdul Aziz Bari, 2002). Dalam konteks politik dan perlembagaan, yang dimaksudkan dengan sistem tradisi merujuk kepada sistem yang wujud sebelum kedatangan zaman moden iaitu sebuah sistem yang keabsahannya bergantung kepada agama dan nilai-nilai asal lainnya. Selain menjadi faktor sejarah dan kesinambungan sesuatu bangsa, institusi tradisi dapat menampung kekurangan yang sukar diatasi oleh sistem demokrasi.

Dari satu sudut, institusi tradisi mempunyai kekuatan sendiri iaitu sesuatu yang kelihatannya berakar di luar sistem dan kerangka perlembagaan. Hal ini kerana soal-soal sejarah, identiti dan kesinambungan yang boleh dikatakan berfungsi sebagai roh dan semangat sesuatu masyarakat itu tidak termasuk dalam hal-hal yang menjadi tumpuan demokrasi. Unsur-unsur tradisi amat penting dibicarakan kerana unsur-unsur tersebut menjadi faktor utama untuk mewujudkan identiti Malaysia dan memupuk persefahaman ke arah perpaduan. Unsur-unsur tradisi juga adalah elemen penting dalam kontrak sosial yang telah disepakati semasa menggubal perlembagaan. Menurut Tun Salleh Abas (1984), unsur-unsur tradisi ini meliputi kesultanan atau pemerintahan beraja, agama Islam, bahasa Melayu dan kedudukan istimewa orang Melayu.

Namun dalam konteks hubungan etnik di Malaysia, unsur ini lebih wajar dikenali sebagai Tiang Seri Perlembagaan kerana isu agama Islam, kedudukan istimewa orang Melayu dan bahasa Melayu itu sering menjadi konflik dalam masyarakat. Maka, dengan penggunaan istilah Tiang Seri Perlembagaan, dapat menggambarkan betapa pentingnya perkara ini dihayati agar tidak timbul sebarang pertikaian dalam kalangan masyarakat Malaysia.

Unsur-unsur tradisi ini perlu kerana kewujudannya sejak ratusan tahun dahulu iaitu sebelum kewujudan perlembagaan persekutuan pada tahun 1957. Perlembagaan berperanan menstabilkan sistem politik negara dan laporan yang dibuat oleh Suruhanjaya Reid menekankan betapa pentingnya perlembagaan mengambil kira faktor-faktor sejarah, tradisi, ekonomi dan sosial yang wujud sebelum tahun 1957. Bagi rakyat Malaysia, khususnya orang Melayu, unsur-unsur ini penting kerana perkara ini menjadi identiti negara dan kestabilan negara banyak bergantung kepada identiti ini.

Unsur-unsur tradisi juga merupakan satu pra-syarat dan permuafakatan yang diterima oleh orang Melayu dan bukan Melayu atau lebih dikenali sebagai Kontrak Sosial. Hal ini bermakna hak istimewa orang Melayu, Islam menjadi agama persekutuan dan bahasa Melayu diterima sebagai bahasa kebangsaan sebagai pra-syarat penerimaan hak kewarganegaraan oleh etnik bukan Melayu. Pra-syarat ini menunjukkan bahawa pemimpin terdahulu telah menerima satu formula bagi menyelesaikan masalah tuntutan pelbagai etnik sewaktu menggubal perlembagaan yang melibatkan kedudukan istimewa orang Melayu dan kewarganegaraan yang wujud tanpa melibatkan konflik antara etnik di Tanah Melayu pada ketika itu.

ANALISIS PERUNTUKAN ORANG MELAYU DALAM PERLEMBAGAAN PERSEKUTUAN

Topik ini akan menjelaskan implikasi peruntukan orang Melayu dalam Perlembagaan Persekutuan Malaysia dengan merujuk kepada peruntukan yang berkaitan dengan orang Melayu.

Tanah Rizab Melayu

Tanah Rizab Melayu adalah merupakan satu hak istimewa orang Melayu. Sebelum merdeka, tidak ada satu sekatan bagi kerajaan negeri hendak mewujudkan satu kawasan Tanah Rizab Melayu. Selepas merdeka, usaha ini tersekat oleh perlembagaan kerana mengambil simpati atau disesuaikan dengan hak asasi yang menegah perbezaan antara rakyat disebabkan perbezaan agama dan bangsa. Setiap Tanah Rizab Melayu hendaklah diluluskan oleh undang-undang. Jika mana-mana tanah dalam sebuah negeri sudah menjadi Tanah Rizab Melayu sebelum hari Merdeka, maka tanah itu boleh terus menjadi Tanah Rizab Melayu melainkan status tanah itu diubah oleh undang-undang. Undang-undang hendaklah diluluskan oleh Dewan Undangan Negeri dengan disokong lebih dua pertiga jumlah ahli dan undang-undang ini hendaklah disahkan dengan undi dua pertiga juga di Dewan Rakyat dan Dewan Negara. Hal ini menjelaskan betapa sukarnya untuk mewujudkan undang-undang baru mengenai Tanah Rizab Melayu.

Jika mana-mana tanah belum diisytiharkan menjadi Tanah Rizab Melayu dan tanah tersebut belum dibuka dan diusahakan, maka tanah tersebut boleh diisytiharkan sebagai Tanah Rizab Melayu. Namun, keluasan yang sama juga perlu diberikan kepada milik umum dan dalam hal ini, seringkali syarat ini tidak dapat dipatuhi kerana sukar mencari tanah yang sama sifatnya.

Begitu juga jumlah kawasan Tanah Rizab Melayu tidak boleh melebihi jumlah kawasan tanah yang diberikan kepada milik umum. Kedua-dua syarat ini begitu ketat yang menggambarkan sukar untuk mewujudkan Tanah Rizab Melayu yang baru. Sungguhpun kerajaan negeri berkuasa mengisytiharkan Tanah Rizab Melayu tetapi perisytiharan itu tidak boleh dibuat jika hak milik atau kepentingan tanah tersebut adalah kepunyaan orang bukan Melayu. Walau bagaimanapun, meskipun terdapat undang-undang sedemikian rupa, pada amalannya banyak dari tanah rizab ini telah dipindahkan ke tangan orang bukan Melayu (Mohd. Salleh Abas 1968). Sebagai contoh, daripada 2,432,790 hektar pada tahun 1948 berkurangan kepada 1,757,884 pada tahun 1970. Hal ini bermakna orang Melayu kehilangan sebanyak 674,906 hektar Tanah Rizab Melayu khususnya selepas Akta Pengambilan Tanah 1960 dikuatkuasakan (Ahmad Nazri Abdullah, 1985).

Di negeri Terengganu, mengikut perlembagaan, semua tanah bandar yang dipunyai oleh orang Melayu dan semua tanah desa kepunyaan orang Melayu yang mana luasnya tidak lebih daripada 10 ekar adalah menjadi tanah pegangan Melayu dan tanah tersebut tidak boleh dijual, dipajak dan dibuat apa-apa urusan ke atasnya melainkan oleh orang Melayu sahaja. Manakala perlembagaan tidak pula menyebut apa-apa peruntukan yang menyentuh undang-undang di Negeri Sembilan dan Melaka tanah yang sedia ada di negeri tersebut. Tanah adat di Negeri Sembilan dan Melaka adalah tertakluk mengikut undang-undang yang sedia ada (Ahmad Nazri Abdullah 1985).

Persoalan Perkara 153

Persoalan Perkara 153 seperti yang termaktub dalam Perlembagaan Persekutuan akan difokuskan kepada dua iaitu dari segi pencapaian pendidikan dan ekonomi orang Melayu. Persoalan tentang pencapaian dalam perkhidmatan awam tidak dibincangkan kerana dengan adanya penggunaan sistem kuota, bilangan orang Melayu yang menjawat jawatan tinggi dalam perkhidmatan awam adalah semakin ramai berbanding sebelum tahun 1970. Sebagai contoh, statistik perkhidmatan awam di Pulau Pinang mengikut etnik sehingga 30 September 2008 ialah 81.95% Melayu, 12.92 % Cina dan 5.05% India (*Utusan Malaysia*, 14 November 2008). Manakala pada tahun 2005, bilangan yang ditempatkan dalam perkhidmatan awam mengikut etnik ialah Melayu 77.4%, Cina 9.37% dan India 5.14% (*Utusan Malaysia*, 25

November 2008). Justeru, persoalan yang sering dibangkitkan apakah peruntukan Perkara 153 merupakan cara yang paling berkesan dalam memulihkan kemiskinan dan kemunduran bangsa Melayu khususnya dari segi pencapaian pendidikan dan ekonomi. Hal ini kerana kedudukan orang Melayu telah termaktub dalam Perlembagaan dari segi perkhidmatan awam, pendidikan dan ekonomi telah dilaksanakan sejak merdeka lagi. Namun apakah kedudukan orang Melayu telah berubah dari segi mengeluarkan mereka daripada belenggu kemiskinan dan dapat menyeimbangkan kedudukan mereka dengan etnik lain di Malaysia melalui penyusunan semula masyarakat?

Melihat kepada statistik yang dikeluarkan oleh kerajaan, Perkara 153 ini telah membantu ke arah mengeluarkan orang Melayu dari kemiskinan dan meningkatkan pencapaian mereka dari sudut ekonomi dan pendidikan (Lee Hock Guan, 2006). Walau bagaimanapun, jika dikaji dari sudut bilangan jawatan profesional dan teknikal, orang Melayu masih lagi ketinggalan seperti dalam Jadual 1 khususnya dalam bidang akauntan. Manakala dalam bidang yang lain, statistik menunjukkan bilangan hampir seimbang antara Melayu dan bukan Melayu. Cuma dari jumlah keseluruhan, orang Melayu hanya meliputi 38.8% sahaja berbanding bukan Melayu iaitu 61.2% dalam tahun 2005.

JADUAL 1. Peratusan Golongan Profesional Mengikut Kaum yang Berdaftar

Profession	2000			2005		
	Bumi	Cina	India	Bumi	Cina	India
Akauntan	17.1	76.2	5.6	20.8	73.6	4.4
Arkitek	42.1	56.2	1.5	45.3	53.1	1.4
Doktor	36.8	31.0	29.7	36.7	29.9	26.6
Doktor Gigi	35.2	42.4	20.5	44.4	35.3	18.4
Doktor Veterinar	41.7	27.7	27.4	39.0	32.2	24.8
Jurutera	42.6	51.1	5.2	46.0	47.6	5.4
Juru Ukur	45.1	49.6	3.4	48.2	47.0	5.4
Peguam	32.3	40.1	26.8	38.0	37.1	24.1
JUMLAH	35.5	51.2	1.0	38.8	48.7	10.6

Sumber: Diubahsuai dari Rancangan Malaysia Kesembilan, hlm. 355.

Namun, jika dikaji berdasarkan statistik, daripada ratusan ribu pelajar di IPTS, hanya kira-kira 5% pelajar bumiputera yang menuntut di IPTS. Dilihat dari jadual bilangan pelajar di IPTA dan IPTS, bilangan tersebut menunjukkan bahawa terdapat dua aliran pendidikan iaitu pendidikan tinggi awam dan pendidikan tinggi swasta. Jelas menunjukkan jumlah pelajar di IPTA jika dipecahkan mengikut bumiputera dan bukan bumiputera, bilangan antara mereka ialah 60% dan 40%, sedangkan di IPTS, bilangan pelajar bumiputera hanyalah seramai 5% (Zainal Abidin Abdul Wahid, 2001). Peratusan ini menggambarkan pelajar di peringkat IPT didominasi oleh pelajar bukan bumiputera jika peratusan pelajar di IPTA dan IPTS diambil kira seperti di Jadual 2. Ini tidak termasuk bilangan pelajar yang menuntut di luar negara yang majoritinya dikuasai oleh pelajar bukan bumiputera (Syed Husin Ali, 2008). Berdasarkan statistik tahun 2007, bilangan pelajar Malaysia di luar negara ialah seramai 54915 (http://www.mohe.gov.my/web_statistik).

JADUAL 2. Jumlah Output Graduan Dari Institusi Pengajian Tinggi Tahun 2007

Institusi/Tahap	Bilangan Pelajar
IPTA	
Diploma	16255
Sarjana Muda	59471
Diploma Pascaijazah	169
Sarjana	8499
Kedoktoran	702

Lain-Lain	352
Jumlah Kecil	85448
IPTS	
Sijil	30550
Diploma	28402
Sarjana Muda	23648
Sarjana	814
Kedoktoran	17
Jumlah Kecil	83431

Sumber: Diubahsuai dari Kementerian Pengajian Tinggi Malaysia, http://www.mohe.gov.my/web_statistik

Berdasarkan kepada fakta di atas, adalah wajar penggunaan Perkara 153 ini diteruskan dalam bidang pendidikan bagi mengatasi ketidakseimbangan bilangan pelajar di IPTA dan IPTS serta pelajar di luar negara melalui penggunaan sistem kuota dan biasiswa. Jika situasi ini tidak diberi perhatian, kesannya ialah golongan profesional antara etnik sukar untuk diseimbangkan kerana bilangan pelajar bukan Melayu di IPT adalah lebih ramai berbanding dengan pelajar Melayu (Lee Hock Guan, 2009). Bilangan pelajar Melayu yang sedikit sama ada di IPTS atau di luar negara berpunca daripada kos pendidikan yang tinggi dan ini tidak mampu ditampung oleh orang Melayu kerana kekangan kewangan dan faktor kemiskinan (Syed Husin Ali, 2008).

Dari segi ekonomi dan kemiskinan pula, walaupun kadar kemiskinan orang Melayu telah jauh menurun, tetapi masih lagi ketinggalan di belakang etnik bukan Melayu. Nisbah pendapatan antara penduduk di luar bandar dan di bandar ialah 1:2.11 pada tahun 2004. Jurang pendapatan antara etnik mengikut nisbah juga semakin baik. Nisbah pendapatan bumiputera berbanding etnik Cina ialah 1:1.64 dan bumiputera dan India ialah 1:1.27 pada tahun 2004. Dari segi pendapatan isi rumah pada tahun 2004 mengikut etnik ialah Melayu RM2,552, Cina RM4,127 dan India RM3,215. Kadar kemiskinan mengikut kawasan luar bandar dan bandar juga bertambah baik iaitu 11.9% dan 2.5% pada tahun 2004.

Kadar kemiskinan mengikut etnik pula ialah 8.3% bagi Melayu, 0.6% bagi Cina dan 2.9% bagi India pada tahun 2004 (Malaysia, 2006). Hal ini menunjukkan pendapatan orang Melayu semakin baik walau pun masih ketinggalan. Begitu juga dengan kadar kemiskinan mengikut negeri di mana negeri yang majoriti penduduknya terdiri daripada orang Melayu seperti di Kelantan, Terengganu, Kedah dan Perlis kadar kemiskinan masih tinggi berbanding dengan negeri-negeri lain (Jadual 3). Jika dibandingkan dengan kemiskinan di kalangan etnik Cina, kadar kemiskinan etnik ini amat rendah dan kemajuan negara seterusnya akan dapat mengeluarkan mereka daripada kemiskinan. Keadaan yang sama juga berlaku dalam kalangan etnik India yang kadar kemiskinan mutlaknya tidak jauh berbeza dengan etnik Cina (Just Faaland, Jack Parkinson & Rais Saniman, 2005).

JADUAL 3. Peratus Kemiskinan Mengikut Negeri 2004

Negeri	2004
Selangor	1.0
Pulau Pinang	0.3
Johor	2.0
N. Sembilan	1.4
Melaka	1.8
Pahang	4.0
Perak	4.9
Perlis	6.3
Terengganu	15.4
Kedah	7.0
Kelantan	10.6

Sumber: Diubahsuai dari Rancangan Malaysia Kesembilan, hlm. 348

Statistik di atas menunjukkan bahawa dalam bidang ekonomi, pencapaian orang Melayu tidak begitu membanggakan. Perkara 153 khususnya dalam bidang perniagaan tidak banyak membantu mengatasi masalah kemiskinan orang Melayu dan mencapai matlamat Dasar Ekonomi Baru untuk memastikan penguasaan 30% golongan ini dalam aspek pengagihan kekayaan negara. Hal ini kerana 75% orang Melayu bergantung hidup kepada pertanian dan perikanan, sedangkan sumbangan pendapatan daripada kedua-duanya adalah kecil (Ungku A. Aziz, 1969). Keadaan petani dan nelayan yang menghadapi tekanan hidup iaitu mereka sering berhadapan dengan pelbagai bentuk eksploitasi seperti orang tengah, tuan tanah, ceti dan sebagainya (Amriah Buang, 2007) adalah tambah merumitkan dan menyebabkan orang Melayu hidup dalam keadaan berhutang dan ketinggalan daripada etnik lain.

Walaupun orang Melayu diberi perlindungan dan hak yang istimewa dalam bidang ekonomi, keadaan orang Melayu tidak banyak berubah. Meskipun kini sudah ramai lahir usahawan Melayu yang menjalankan pelbagai perniagaan besar malah sudah pun lahir jutawan Melayu, tetapi bilangan ini tidak menyeluruh. Kejayaan segelintir orang Melayu dalam perniagaan tidak boleh dianggap sebagai mewakili kejayaan orang Melayu keseluruhannya dalam bidang ekonomi. Perizaban permit dan tender perniagaan kepada orang Melayu tertentu hanya menjauhkan lagi jurang perbezaan di antara yang kaya dan yang miskin. Sebagai contoh, Jadual 4 menunjukkan peratusan pemilikan kekayaan negara bagi orang Melayu tidak banyak berubah dan gagal mencapai matlamat 30% penguasaan dalam kekayaan negara. Sehingga tahun 2004, pemilikan kekayaan negara oleh orang Melayu hanya berjumlah 18.9% sahaja.

JADUAL 4. Peratusan Hak Milik Modal Saham (Pada Nilai Tara) Syarikat Berhad (Etnik)

Etnik	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2004
Bumiputera (Individu, Institusi dan Agensi Amanah)	9.2	12.5	19.1	19.2	20.6	18.9	18.9
Cina	27.2	t.m	t.m	33.4	45.5	38.9	39
India	t.m	t.m	1.2	1.0	1.5	1.5	1.2
Rakyat Asing	53.3	42.9	26.0	25.4	27.7	31.3	32.5
Syarikat Nomini	t.m	t.m	1.3	8.5	8.3	8.5	8

t.m: Tiada maklumat

Sumber: Edmund T. Gomez. 1999. *Chinese Business in Malaysia: Accumulation, Accommodation and Ascendance*. Richmond Surrey: Curzon, hlm. 2, Malaysia. 2001. *Eighth Malaysia Plan 2001-2005*. Kuala Lumpur: Percetakan Nasional Malaysia, hlm. 64 dan Rancangan Malaysia Kesembilan 2006, hlm. 356.

Dalam pemilikan modal saham mengikut sektor juga, orang Melayu masih lagi ketinggalan berbanding dengan bukan Melayu. Hal ini dijelaskan dalam Jadual 5 di bawah iaitu tiada satu sektor yang menunjukkan penguasaan orang Melayu melebihi orang bukan Melayu. Cuma dalam sektor pembinaan, matlamat 30% itu telah dicapai.

JADUAL 5. Peratusan Hak Milik Modal Saham Mengikut Sektor dan Etnik 2004

Etnik	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	Jum
Bumiputera	16.4	12.3	8.1	6.3	35.2	20.4	26.7	12.5	18.7	24.3	18.9
Bukan Bumiputera	54	39.8	25	9.2	44	53.3	30.6	10.5	40.9	48.6	40.6

Petunjuk: A: Pertanian, B: Perlombongan, C: Pembuatan, D: Utiliti, E: Pembinaan, F: Perdagangan, borong dan runcit, G: Pengangkutan, H: Kewangan, I: Perkhidmatan, J: Lain-Lain

Sumber: Rancangan Malaysia Kesembilan, hlm. 357.

Perkara yang sama juga berlaku dalam pemilikan bangunan dan premis komersial antara orang Melayu dan bukan Melayu. Fakta ini boleh dilihat dalam Jadual 6 di mana

secara keseluruhannya, orang Melayu hanya memiliki 11.7% berbanding etnik Cina iaitu 71.9% dan India 4.6%.

JADUAL 6. Peratusan Pemilikan Bangunan Dan Premis Komersial Mengikut Etnik 2004

	Bumiputera	Cina	India	Lain-lain
Bangunan	12.7	72.6	5.4	9.3
Kompleks Perniagaan	11.7	69.4	2.1	16.9
Premis Industri	4.8	70.4	1.5	23.3
Hotel	14.3	69.3	3.2	13.2
Jumlah	11.7	71.9	4.6	11.8

Sumber: Diubahsuai dari Rancangan Malaysia Kesembilan, hlm. 358.

Begitu juga dari segi ekonomi di mana walaupun melalui Dasar Ekonomi Baru ditetapkan kadar pemilikan kekayaan negara bagi orang Melayu sebanyak 30%, masih lagi belum tercapai. Sebaliknya, pemilikan kekayaan negara bagi orang Melayu hanyalah sebanyak 19.3% pada tahun 1990 dari 2.4% pada tahun 1970. Namun pada masa yang sama pemilikan kekayaan negara bagi etnik bukan Melayu telah meningkat dari 32.3% pada tahun 1970 kepada 46.8% pada tahun 1990.

Menurut S.M. Huang-Thio (1964), Perkara 153 adalah satu peruntukan yang tidak memadai dan tidak begitu memberikan keuntungan kepada sebilangan besar penduduk Melayu. Sebaliknya kesan daripada peruntukan ini hanya menguntungkan orang Melayu yang sudah kaya yang juga akan mewujudkan kelas menengah orang Melayu yang kemudiannya menjadi golongan kapitalis. Hak itu hanya menguntungkan kelas menengah Melayu sahaja, tetapi tidak sampai kepada masyarakat Melayu khususnya yang tinggal di luar bandar yang merupakan jumlah terbesar penduduk Melayu.

Pendapat ini dipersetujui oleh Syed Husin Ali (2008) iaitu amalan ini jika tidak dibendung akan mewujudkan jenjang kelas sosial yang ketara dalam masyarakat. Amalan sedemikian akan menjadikan bilangan jutawan Melayu yang ada menjadi semakin kaya, sedangkan kemunculan sebilangan kecil mereka tidak menyelesaikan masalah besar seperti kemiskinan yang menjadi harapan kebanyakan orang Melayu. Jika keadaan ini berterusan berlaku, maka matlamat penyusunan semula masyarakat belum berjaya dilaksanakan. Kegagalan menyusun semula masyarakat disebabkan amalan konsep ekonomi bebas yang boleh mewujudkan sebilangan kecil kapitalis Melayu. Situasi ini bertepatan dengan ramalan bahawa walaupun 30% kekayaan sektor syarikat akan dimiliki oleh orang Melayu menjelang 1990, tetapi kebanyakan kekayaan tersebut berada di tangan segelintir elit Melayu sahaja (Gomez and K.S Jomo, 1997). Pendapat ini turut dipersetujui oleh Lim Kit Siang (1978) yang menjelaskan:

Kami menyokong langkah yang akan dapat membantu orang Melayu yang miskin agar kedudukan mereka bertambah baik. Tetapi kami benar-benar menentang usaha mempergunakan hak istimewa orang Melayu bagi mengayakan orang Melayu yang telah kaya agar mereka menjadi bertambah kaya, sedangkan sebahagian besar petani dan golongan miskin terus tertindas.

Secara keseluruhannya, Perkara 153 telah mengubah kedudukan orang Melayu. Hanya pencapaian dari segi pendidikan dan ekonomi yang perlu dikaji. S.M. Huang-Thio (1964) berpendapat Perkara 153 ini gagal mencapai matlamatnya dan menyarankan supaya mencontohi Perlembagaan India yang lebih 'neutral'. 'Diskriminasi perlindungan' dalam Perlembagaan India memberikan keistimewaan itu kepada golongan atau kumpulan yang mundur berdasarkan kepada kriteria kemiskinan bukan etnik. Cara ini boleh menghalang pemberian seperti biasiswa, permit atau lesen diberikan kepada orang yang sudah kaya.

Walaupun perkara hak istimewa orang Melayu dianggap sebagai satu isu yang sensitif, tetapi tidak bermakna akan menghalang perbincangan tentang pelaksanaan Perkara 153 sama ada berjaya atau tidak. Persoalan mengenai apakah hak istimewa orang Melayu perlu dijamin

dan dipertahankan selama-lamanya dan sekiranya matlamat perkara ini sudah dicapai, apakah orang Melayu masih lagi memerlukan hak istimewa? Dalam hal ini, orang Melayu masih memerlukan Perkara 153 ini khususnya dalam bidang ekonomi seperti ucapan Menteri Kewangan dalam Perbahasan Parlimen Dewan Rakyat 1973 iaitu:

Saya tidak ragu-ragu bahawa bila tiba masanya, orang Melayu sendiri akan meminta penghapusan hak istimewa itu, tetapi perkara itu hendaklah ditinggalkan kepada mereka untuk menentukannya.

(Perbahasan Parlimen Dewan Rakyat, Penggal Ketiga, April 1973)

Pandangan Raja Nazrin Syah dalam hal ini boleh dirujuk sewaktu baginda menyampaikan titah sembah setia sempena sambutan Hari Keputeraan Ke-80 Sultan Perak Sultan Azlan Shah di Istana Iskandariah iaitu kestabilan politik negara sangat bergantung kepada persediaan minda orang-orang Melayu menghadapi perubahan apabila berlaku pertikaian mengenai Agama Islam, kedaulatan Raja-Raja Melayu, Bahasa Melayu dan kedudukan istimewa orang Melayu yang akan menentukan masa hadapan Perkara 153 (Raja Nazrin Shah, 2008). Dalam hal ini juga, Tun Tan Siew Sin dalam Majlis Perundangan Persekutuan Tanah Melayu 1956 telah menyatakan iaitu:

Pertamanya, prinsip kedudukan istimewa orang Melayu telah terkandung dalam Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu 1948. Justeru, orang Melayu tidaklah boleh diminta untuk menyerahkan apa yang telah dipunyai mereka seperti juga mereka tidak meminta kaum-kaum lain menyerahkan hak-hak yang mereka ada.

Jika diteliti sehingga sekarang, Perkara 153 masih perlu diteruskan ke arah mencapai matlamat yang dikehendaki khususnya dalam bidang ekonomi dan pendidikan. Namun, pada masa yang sama, pelbagai kemudahan dan keistimewaan turut diberikan kepada etnik bukan Melayu dalam aspek pendidikan. Sebagai contoh, apabila negara mencapai kemerdekaan, kerajaan pada masa itu tidak terus menghapuskan sekolah rendah jenis kebangsaan Cina dan Tamil, sebaliknya tetap dipertahankan kewujudan sekolah tersebut walaupun Penyata Razak 1956 mahu mewujudkan sistem pendidikan kebangsaan seperti yang terkandung dalam perenggan 12 iaitu:

Tujuan dasar pelajaran di dalam negeri ini ialah bermaksud untuk menyatukan budak-budak daripada semua bangsa di dalam negeri ini dengan memakai satu peraturan pelajaran yang meliputi semua bangsa dengan menggunakan bahasa kebangsaan sebagai bahasa pengantar, walaupun perkara ini tidak dapat dilaksanakan dengan serta merta melainkan hendaklah diperbuat dengan beransur-ansur.

Begitu juga dengan kewujudan Akta MARA dan Kementerian Pelajaran yang dikhususkan kepada orang Melayu, namun demi untuk merapatkan lagi hubungan etnik dan perpaduan di kalangan pelajar, keistimewaan ini turut diberikan kepada bukan Melayu apabila kerajaan membenarkan mereka memasuki MRSM dan Matrikulasi dengan kuota 10%. Pada masa yang sama juga, kemasukan pelajar ke IPTA melalui sistem kuota juga telah ditukar kepada sistem meritokrasi iaitu pemilihan pelajar berdasarkan merit akademik tanpa mengira etnik. Walaupun kedudukan istimewa mengenai pendidikan telah termaktub dalam perlembagaan, namun pelbagai sikap akomodatif antara Melayu dan bukan Melayu telah diwujudkan dalam usaha ke arah memantapkan lagi hubungan etnik di Malaysia (Shamsul Amri Baharuddin (2007).

Jelas daripada perbincangan tentang kedudukan istimewa orang Melayu bahawa tidak ada yang bercanggah dengan prinsip keadilan dan kesamarataan berdasarkan empat hujah iaitu pertama, walaupun orang Melayu mendapat keistimewaan seperti yang termaktub dalam perlembagaan, namun tidak melalui rampasan harta orang bukan Melayu sebaliknya mendapatkannya daripada tambahan kepada ekonomi keseluruhan. Kedua, pelaksanaan terhadap keistimewaan orang Melayu adalah tanpa menjejaskan kedudukan ekonomi, dan

pendidikan serta politik orang bukan Melayu, malah dalam sektor ekonomi dan pendidikan, pencapaian mereka adalah lebih baik daripada orang Melayu. Ketiga, kedudukan istimewa orang Melayu adalah sesuatu yang telah wujud sebelum merdeka dan dimasukkan kembali apabila perlembagaan digubal. Keempat, perkara ini adalah hasil daripada persetujuan yang telah dicapai melalui perundingan antara etnik atau dikenali sebagai Kontrak Sosial.

Persempadanan Kawasan Pilihan Raya

Dalam menetapkan kawasan pilihan raya, jelas bahawa perlembagaan cuba menyeimbangkan antara kehendak demokrasi dengan soal-soal lain seperti keperluan memberikan suara yang lebih kepada kawasan luar bandar.

Berdasarkan Jadual 7, jelas memperlihatkan jumlah kerusi Parlimen yang majoriti pengundinya etnik Melayu adalah sebanyak 69.3% bermula pada tahun 1974 iaitu selepas peristiwa 13 Mei 1969. Contohnya, dalam pilihan raya umum ke-12 pada tahun 2008, Kawasan Parlimen Gua Musang dengan pengundi 83.11% pengundi Melayu hanya mempunyai 28,986 bilangan pengundi berbanding dengan Kawasan Seputeh yang terdiri daripada 89.2% pengundi Cina memiliki 74,702 bilangan pengundi. Justeru, perkara ini tidak sepatutnya menimbulkan konflik kerana memang telah sedia termaktub dalam perlembagaan.

JADUAL 7. Bil. Kawasan Parlimen dengan Majoriti Pengundi Melayu
Di Semenanjung Malaysia

Tahun	Jumlah Kerusi	Kerusi Majoriti Melayu	% Kerusi Majoriti Melayu
1964	104	60	57.7
1969	104	60	57.7
1974	114	79	69.3
1978	114	79	69.3
1982	114	75	65.8
1986	132	92	69.7
1990	132	92	69.7
1995	144	100	69.4
1999	144	100	69.4
2004	219	125	65.3
2008	222	127	66.3

Sumber: Michael Yeoh. 1988. The Chinese political dilemma. Dlm *The Future of Malaysian Chinese*. Kuala Lumpur: Malaysia Chinese Association, hlm. 27 dan Loh Kok Wah. 2002. *Politik Baru di Malaysia?* Syarahan Pelantikan Profesor. Minden: Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan, USM, hlm. 6.

Perkara 8(5)(f)

Perkara 8(5)(f) ini berkaitan dengan kemasukan ke dalam Rejimen Askar Melayu di-Raja hanya diperuntukkan kepada orang Melayu sahaja. Etnik lain tidak dibenarkan memasuki rejimen ini kepada dikhususkan kepada orang Melayu sahaja yang telah diterima dimaktubkan dalam perlembagaan sewaktu digubal pada tahun 1956. Peruntukan ini adalah lanjutan dari penjajah British yang telah menubuhkan rejimen askar Melayu untuk mempertahankan Tanah Melayu pada ketika itu dari serangan Jepun dan komunis. Justeru, peruntukan ini hanya dimasukkan kembali apabila perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu 1957 digubal. Hal ini juga seperti mana yang dinyatakan oleh Suruhanjaya Reid yang menggubal perlembagaan agar mengambil kira aspek sejarah dan latar belakang yang berlaku di Tanah Melayu sebelum perlembagaan baru dibentuk.

KESIMPULAN

Adalah jelas daripada analisis di atas, peruntukan orang Melayu dalam perlembagaan bukan sahaja terkandung dalam Perkara 153, tetapi juga meliputi Perkara 8(5)(f), Perkara 89 dan 90 dan Jadual Ketiga belas mengenai persempadanan kawasan pilihan raya. Perkara 152, agama Islam dan Raja-raja Melayu turut terangkum dalam peruntukan orang Melayu dalam Perlembagaan Persekutuan. Kesemua ini menunjukkan orang Melayu dalam perlembagaan mempunyai keistimewaan seperti yang termaktub dalam Perlembagaan Persekutuan Malaysia. Justeru perkara ini perlu difahami oleh setiap lapisan masyarakat khususnya generasi muda sepertimana yang pernah dinyatakan oleh Mesyuarat Majlis Raja-Raja ke 215 iaitu Islam dan orang Melayu merupakan asas utama pembentukan negara Malaysia (Berita Harian 17 Oktober 2008).

RUJUKAN

- Abdul Aziz Bari & Farid Suffian Shuaib. 2006. *Constitution of Malaysia: Text and Commentary*. Petaling Jaya: Prentice Hall.
- Abdul Aziz Bari. 2001. *Perlembagaan Malaysia: Asas-asas dan masalah*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Abdul Samad Ahmad. 1957. *Sejarah kesusasteraan Melayu*. Kuala Lumpur. Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Ahmad Nazri Abdullah. 1985. *Melayu dan tanah*. Petaling Jaya: Media Intelek Sdn. Bhd.
- Amriah Buang. 2007. *Pertanian kecil Melayu dan kelestariannya*. Bangi: Penerbit UKM.
- Anon. 2000. *Jurang profesional melebar. Utusan Melayu*. 21 Ogos.
- Bauer, Peter Tamas. 1947. Nationalism and politics in Malaya. *Foreign Affairs* 7 (2) April, 75-89.
- Edmund T. Gomez. 1999. *Chinese Business in Malaysia: Accumulation, accommodation and ascendance*. Richmond Surrey: Curzon.
- Faridah Jalil. 2007. Perlembagaan Persekutuan menangani cabaran semasa dan mendatang. Dlm. Faridah Jalil (Peny.). *Undang-undang Malaysia: 50 tahun merentasi zaman*. Bangi: Fakulti Undang-Undang UKM.
- Gomez & K.S Jomo. 1997. *Malaysia's political economy: Politics, patronage and profits*. United Kingdom: Cambridge University.
- Harding, A. 1996. *Law, government and the constitution in Malaysia*. Kuala Lumpur: Malayan Law Journal Sdn. Bhd.
- Haris Md. Jadi. 1990. *Etnik, politik dan pendidikan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Hashim Yeop A. Sani. 1973. *Perlembagaan kita*. Kuala Lumpur: Malaysian Law Publishers Sdn. Bhd.
- INTAN. 1980. *Negara Kita*. Kuala Lumpur: INTAN.
- Jamaie Hamid. 2004. *UMNO dalam politik dan perniagaan Melayu*. Bangi: Penerbit UKM.
- Jomo, K.S & Wong San Ngeh. 2008. *Law, institutions and Malaysia economy development*. Singapore: NUS Press.
- Joseph M. Fernando. 2002. *The making of the Malayan constitution*. Kuala Lumpur: JMBRAS.
- Just Faaland, Jack Parkinson & Rais Saniman. 2002. *Dasar ekonomi baru: Pertumbuhan negara dan pencapaian ekonomi orang Melayu*. Petaling Jaya: SPEKTRA.
- Kementerian Pengajian Tinggi Malaysia, http://www.mohe.gov.my/web_statistik.
- Lim Kit Siang. 1978. *Times bombs in Malaysia*. Kuala Lumpur: DAP.
- Loh Kok Wah. 2002. *Politik baru di Malaysia?* Syarahan pelantikan profesor. Minden: Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan, Universiti Sains Malaysia.

- Malaysia. 1976. *Rancangan Malaysia Ketiga*. Kuala Lumpur: Percetakan Nasional.
- Malaysia. 1980. *Rancangan Malaysia Keempat*. Kuala Lumpur: Percetakan Nasional.
- Malaysia. 1991. *Laporan Majlis Perundangan Ekonomi Negara*. Kuala Lumpur: Percetakan Nasional.
- Malaysia. 2006. *Rancangan Malaysia Kesembilan*. Kuala Lumpur: Unit Perancangan Ekonomi.
- Mansor Mohd Noor, Abdul Rahman Abdul Aziz & Mohamad Ainuddin Iskandar Lee 2006. *Hubungan etnik di Malaysia*. Petaling Jaya: Prentice Hall Pearson Malaysia.
- Means, G.P. 1976. *Malayan politics*. London: Stroughton and Hodder.
- Michael Yeoh. 1988. The Chinese political dilemma. Dlm. Ling Liong Sik, Kok Wee Kiat, Michael Yeoh Onn Kheng, Lim Lin Lean, David Chua & Chua Jui Meng. *The Future of Malaysian Chinese*. Kuala Lumpur: Malaysia Chinese Association, hlm. 21-36.
- Milne R.S & Mauzy D.K. 1992. *Politics and government in Malaysia*. Singapore: Time Book International.
- Mohamed Suffian Hashim. 1987. *Mengenal perlembagaan Malaysia*. Dewan Bahasa dan Pustaka. Kuala Lumpur.
- Mohd Ridzuan Awang. 1987. *Tanah simpanan Melayu: Analisis sosio-ekonomi dan perundangan*. Kuala Lumpur: Richme Enterprise.
- Mohd Salleh Abas. 1984. *Sejarah perlembagaan Malaysia*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Mohd Salleh Abas. 1985. *Unsur-unsur tradisi dalam perlembagaan Malaysia*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Nazri Muslim. 2011. Islam dan orang Melayu menurut perlembagaan dalam konteks hubungan etnik: Kajian ke atas pelajar institusi pengajian tinggi awam. Tesis Ph.D, Universiti Malaya, Kuala Lumpur.
- Perbahasan Parlimen Dewan Rakyat, penggal ketiga, April 1973.
- Raja Nazrin Shah. 2008. Kestabilan minda Melayu penting, *Utusan Malaysia*, 20 April.
- Ramlah Adam. 2004. *Biografi politik Tunku Abdul Rahman Putra*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Ratnam, K. J. 1969. *Communalism and the political process in Malaya*. Kuala Lumpur: University of Malaya Press.
- Rosfazila Abd. Rahman & Ayu Nor Azilah Mohamad. 2007. Persepsi orang Melayu terhadap peruntukan keistimewaan orang Melayu dalam perlembagaan. *Prosiding Persidangan Undang-Undang Tuanku Jaafar 2007*. Fakulti Undang-Undang UKM, hlm. 263-275.
- S.M. Huang-Thio. 1964. Constitutional discrimination under the Malaysian constitution. *M.L.R.*, 6, hlm. 14-15.
- Sanusi Osman. 1989. *Ikatan etnik dan kelas di Malaysia*. Bangi: Penerbit UKM.
- Shad Saleem Faruqi. 2003. Affirmative action policies and the constitution. *Journal of Malaysian Studies* 1&2, 34-35.
- Shamsul Amri Baharuddin (Peny.). 2007. *Modul hubungan etnik*. Shah Alam: UPENA.
- Syed Husin Ali. 2008. *The Malays: Their problem and future*. Kuala Lumpur: Others Press.
- Syed Naquib al-Atas. 1970. *The correct date of Terengganu inscription*. Kuala Lumpur.
- Tan Chee Beng. 1988. Ethnic dimensions in the constitution. Dlm. *Reflection on the Malaysian constitution*. Pulau Pinang: ALIRAN, hlm. 30-45.
- Ungku A. Aziz. 1969. *Renchana-renchana ekonomi dan kemiskinan*. Kuala Lumpur: Pustaka Melayu.
- Utusan Malaysia*, 14 November 2008.
- Utusan Malaysia*, 25 November 2008.
- Wan Mohd Nor Wan Daud. 2001. *Pembangunan di Malaysia*. Kuala Lumpur: ISTAC.

- Winstedt, Richard Olof. & Josselin de Jong (Peny.). 1956. The maritime laws of Malacca, *Journal of The Malayan Branch of Royal Asiatic Society*. Vol. XXXIX Part III.
- Zainal Abidin Abdul Wahid. 2001. *Bahasa, pendidikan dan pembangunan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Zainal Kling. 2008. Gerakan memperjuangkan Melayu. *Dewan Masyarakat*, Jun.

Biodata penulis:

Nazri Muslim

Pensyarah di Pusat Pengajian Umum, Universiti Kebangsaan Malaysia. Bidang kajian ialah kajian etnik dan telah menghasilkan lebih dari 100 artikel dalam buku, prosiding dan jurnal serta penulisan popular.

Jamsari Alias

Pensyarah kanan di Pusat Pengajian Umum, Universiti Kebangsaan Malaysia dan telah dan telah menerbitkan pelbagai artikel dalam jurnal, bab dalam buku dan prosiding.

Wan Zukifli Wan Hassan

Pensyarah kanan di Pusat Pengajian Umum, Universiti Kebangsaan Malaysia dan telah dan telah menerbitkan pelbagai artikel dalam jurnal, bab dalam buku dan prosiding.

Azizi Umar

Pensyarah kanan di Pusat Pengajian Umum, Universiti Kebangsaan Malaysia dan telah dan telah menerbitkan pelbagai artikel dalam jurnal, bab dalam buku dan prosiding.

Nasruddin Yunos

Pensyarah kanan di Pusat Pengajian Umum, Universiti Kebangsaan Malaysia dan telah dan telah menerbitkan pelbagai artikel dalam jurnal, bab dalam buku dan prosiding.